

N:o 79.

Af grefve **H. E. G. Hamilton**, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar af lagen angående eganderätt till skrift.

Det förslag till lag om ändring i vissa delar af lagen angående eganderätt till skrift den 10 augusti 1877, som genom Kongl. Maj:ts proposition N:o 8 förelagts Riksdagen, har, såsom af bilagorna till nämnda proposition framgår, tillkommit med anledning af en af Sveriges författareförening gjord underdånig anhållan, att Kongl. Maj:t ville hos Riksdagen göra framställning om de förändringar i ofvannämnda lag, som kunde finnas nödiga för Sveriges anslutning till den i Bern den 9 september 1886 mellan ett flertal stater afslutade konvention angående en internationell union till skydd för litterära- och artistiska arbeten.

I öfverensstämmelse härmed hafva ock de ändringar i 1877 års lag, som nu ifrågasättas, till syfte att i den svenska lagstiftningen införa bernerkonventionens grundsatser. Men i en punkt, nemligen i fråga om författares skyddande mot obehöriga öfversättningar, hvilket ämne just utgjort hufvudföremålet för författareföreningens framställning, har lagförslaget icke fotats på dessa grundsatser, hvadan ock, derest Kongl. Maj:ts förslag af Riksdagen oförändradt antages, Sverige fortfarande är urständsat att ansluta sig till bernerkonventionen.

I ett af de vid propositionen fogade statsrådsprotokollen framhålles emellertid uttryckligen (sid. 18), att genom vissa under senaste tiden ändrade

förhållanden flere af de skäl, som hittills ansetts tala emot en anslutning till bernerkonventionen, väsentligen förlorat i styrka och delvis numera till ock med kunna åberopas som stöd för en motsatt uppfattning. Dessa ändrade förhållanden, hvilka ock obestriddigen förtjena den största nppmärksamhet, äro Norges tillträdande till bernerkonventionen, Danmarks icke minst på grund häraf sannolika snara anslutning till densamma samt den omständighet, att inom de till den på nämnda konvention fotade unionen hörande staterna ingalunda framträdt någon benägenhet att minska öfversättningsskyddets omfattning, utan tvärtom en sträfvan att ytterligare utvidga detsamma, hvilket sistberörda förhållande väl ock — i förbigående sagdt — torde i väsentlig mån minska Sveriges utsigter att, såsom i statsrådsprotokollet antydes, på grundval af det nu framlagda lagförslaget i någon vidsträcktare omfattning kunna afsluta separataftal för skyddande af litterära alster. Detta oaktadt har, såsom redan nämnts, det framlagda förslaget icke ansetts böra så affattas, att Sveriges anslutning till bernerkonventionen möjliggöres. Skälet härtill synes uteslutande vara att söka i de invändningar, som framstälts af en del yrkesidkare, hvilka förmenat sina intressen komma att lida afbräck genom bernerkonventionens tillämpning. Huruvida nu dessa invändningar verkligen i en sådan fråga som den föreliggande, äfven om de eljest finge anses i och för sig berättigade, förtjena att tillmätas afgörande betydelse, derom torde väl meningarne kunna vara delade, särskildt som åsigterna i ämnet bland dessa yrkesidkare sjelfve varit ganska skiljaktiga. I allt fall synes det önskvärdt, att frågan härom må i hela sin omfattning få underkastas Riksdagens pröfning, hvilket tydligen icke kan ske endast på underlaget af Kongl. Maj:ts proposition. På grund häraf och då jag för egen del är lifligt öfvertygad derom, att en anslutning till bernerkonventionen skulle, i stort sedt, vara för Sverge fördelaktig samt för dess anseende gagnelig, har jag velat ifrågasätta en sådan modifikation af det framlagda förslaget, att en anslutning till bernerkonventionen derigenom möjliggöres. Enligt min uppfattning erfordras dervid endast, att lagens 3 § erhåller en mot bernerkonventionen svarande lydelse. Skulle emellertid ytterligare jemkningar i lagförslaget eller nu gällande bestämmelser finnas för ändamålet oundgängligen nödiga, torde de väl få anses endast såsom gifna konsekvenser af sjelfva principens godkännande; och vågar jag på grund häraf för så fall vördsamt anhålla, att lagutskottet, derest utskottet delar min uppfattning i ämnet, ville derom besörja.

Jag hemställer därför,

att Riksdagen, med förklarande att Kongl. Maj:ts proposition (N:o 8) med förslag till lag om ändring i vissa delar af lagen angående eganderätt till skrift den 10 augusti 1877 icke kunnat oförändrad godkännas, må för sin del antaga nämnda lagförslag med den ändring, att den deri upptagna 3 § erhåller följande lydelse:

3 §.

Skrift, som författare låter samtidigt utgifva på olika och å titelbladet eller vid skriftens början uppgifna språk, varde ansedd såsom på hvardera af dessa språk författad.

Under tio år från det en skrift först utgafs vare förbjudet att utan författarens tillstånd utgifva öfversättning deraf till annat språk.

Stockholm den 29 januari 1897.

Hugo E. G. Hamilton.
